

BÁCSMEGYEI NAPILÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11
Kiadóhivatal:
HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

A király születésnapja.

Régóta ünnepelte a nemzet és a király augusztus 18-ikát oly válságos dolgoknak közepette, mint az idén. A felülről és fölfelé áradó szeretet és egyetértés egyesülésének sokáig utját állta a félreértés. De mikor azután 67 után ez a félreértés megszűnt, egygyé lettek nemzet és király, és augusztus 18-ika, a király születésének napja, a nemzet és a király egységének magasztos ünnepe lett. Az egész Magyarországon örömmel ünnepelték ezt a nagy napot.

Sokáig, nagyon sokáig semmi sem akadályozta, hogy a nemzet szeretete ne hatolhaason a trón zsámolyához és ott meg ne hallgassák megnyilatkozását és ne viszonzják úgy, mint ahogyan a nemzet és a király a szeretetet kölcsönösen viszonzni szokták.

Egyszer azután a tanácsadók, látva a nemzet szeretetét, hogy a nemzet bizalma mindent feláldoz szeretett királyának, hogy hagyományos hűségét bebizonyítsa, s bizalmat nyerjen, ezek a tanácsadók a hűség adományaképen olyan jogokat kezdtek követelni a nemzettől, melytől élete függ. A nemzet ellentállt. Rámutatott a követelések képtelenségére.

És mikor képtelenségeknek nevezte a követeléseket, azt csak hűségből tette. Kimutatta, hogy a teljesítéssel mennyire meggyengül a nemzet, s ez által mennyire meggyengül a trón. A tanácsadók kik kizárólagosan a fegyver erejében gondolják az uralkodók hatalmát, mosolyogni kezdtek, s kardjaikra ütöttek.

Erre a vakmerőségre a nemzet ismét bizonyított. Kimutatta, hogy a kardnak, a puskának nincs trónfentartó ereje, csak a nemzet szeretetének. Különösen nincsen oly fegyvernek, mely nem érti a nemzet nyelvét. Ez a fegyver csak nádszál, mely az első viharra összetörik, s védelem nélkül marad nemzet és trón egyaránt.

Kimutatta a nemzet, hogy azokat az adományokat, melyeket kérnek tőle, csak úgy adhatná meg, ha viszonzásul megadnák azokat a nemzeti jogokat, melye-

ket 67-ben elismertek, de amelyeknek teljesítését halasztgatták. És erre szükség van. De a nemzetnek, a népeknek csalhatatlan érzései, értelme nem lettek meghallgatást a tanácsadóknál, akik még azt is kieszközték, csak hogy nehezebben juthasson el a jogok követelése ő felsége magas színe elé, hogy minden válságos magyar ügyet Bécsben intézzen el.

Igy lett egyre nagyobb és nagyobb az a távolság, melyet a nemzetnek meg kell tennie. Hanem a nemzet viharzott. Azok a fegyverek, melyeket akarataival szemben helyeztek nádszálként törtek szét. A tisztán látó nemzet teljesen mérlegelte a veszélyt; igazságának tudatában szembe szállt vele és győzött; az erőszakot legyőzte, az ármányt kikerülte. Győzött.

És e válságos küzdelmek közepette ő felsége kezdte tapasztalni, hogy a nemzetnek a tanácsadókkal szemben mindig igaza van. És épen ezért az utóbbi napokban már csak részben engedett nemzetietlen tanácsadónak, másrésztben a nemzetet hallgatta meg. Lejön a népei közé, s a mi a mienk azt itt fogja megoldani.

Vivmány! De hátha kell, ha muszáj ezt a szót használunk vivmány! Mind-egy, legyen tehát vivmány, mely ismét meg rövidítette holnapra, augusztus 18-ikára, azt az utat, melyen a nemzetek szeretete röppen a trón felé.

Holnap a nemzet hűsége ismét imádkozni fog uralkodójának üdvéért. De imádkozni fog azért is, vajha a király körül elnémulna a tanácsadók zaja, hogy a nemzet követeléseit maguk egészében, a maguk szeplőtelen tisztaságában meghallhassa.

És ha a nemzet imája meghallgatást nyerne, a válságos dolgokkal teli aug. 18-ika, a tizenhatszadikák legdicsebbike lenne.

És mért ne lehetne! Hiszen e nemzet megbűnhődte már a multat és a jövőndőt!

Váratlan fordulat a válságban.

— Politikai levelezőnkől —

Budapest, augusztus 17.

Még a magyar parlamenti életben nem fordult elő, amit most itt egészen biztos, hiteles forrás útján híresztelnek. Ezek szerint ő felsége Khuen-Héderváry lemondását nem úgy fogadta el, mint a többi lejárt miniszterelnökökét, hanem továbbra is igénybe akarja venni szolgálatait és tanácsát. Megbízást kapott ugyanis arra, hogy a számba jöhető vezérférfiak valamelyikének programja alapján a *szabadelvű pártot teljesen szervezze ujja úgy, hogy erős és megbízható kormány-fenntartó többséget alkosson* még ha az elfogadandó program miatt a pártnak valamely kisebb csoportja ki is válna, mert a korona körében úgy hiszik, hogy ezzel a szabadelvű párt csak erősödik.

Megbízást nyert Khuen még arra is, hogy a kihallgatandó vezérférfiakat informálja arról is, hogy mely irányban kell ő felségét tájékoztatniok, tudomásukra hozván a kérdéseket, melyekre ő felsége őket kihallgatni kívánja. Ezek a kérdések:

1. Milyen program alkalmas a szabadelvűpárt tömörítésére?
2. Milyen alapon köthető végleges meg-egyezés az ellenzékkel?
3. Milyen magatartást kell tanusítani Ausztriával szemben?

melyekre ő felsége gr. Csáky Albin és gr. Apponyi Albert házelnököket, utánuk gr. Szapáry Gyula és gr. Andrássy Gyula leg-utóbbi delegációi elnököket, majd gr. Tisza Istvánt, dr. Wekerle Sándort, Hieronymi Károlyt és Lukács Lászlót fogja ebben a sorrendben kihallgatni és mást senkit sem. Legfeljebb ezek eredménytelen kihallgatása után lehet reménye még egyedül gr. Zichy Jánosnak a kihallgatásra.

A kihallgatás mint jeleztük 21-én fog kezdődni, mialatt a tárgyalás az ellenzékkel egyre fog tartani azon fontos és erős ígérettel, hogy *bármely kormány engedményeket fog hozni* csak egységes állásfoglalásra lépjen az egész ellenzék, nehogy ismételtén újabb követelésekkel bonyadalmat idézzen elő, miután a király elé járuló tanácsosoknak egyik feladata az lesz, hogy megjelöljék azt az utat, melyen Ausztriával kikerülhető az összeütközés.

Nem igen segíti azonban elő a király magyar tanácsosainak munkáját az a körülmény hogy a katonai tanácskozásokba egyetlen magyart sem vontak be, még a honvédelmi mi-

nisztert sem, s így a válság szeptember közepéig is elfog valószínűleg tartani, mint-hogy a magyar tanácsosok kihallgatása közben Ő felsége báró Beck tábornagyot és Khuen grófot is többször akarja fogadni.

Az ellenzék ülést kér.

A függetlenségi párt a jövő hét egyik napjára a képviselőház egybe hívását kérte, még pedig oly időben, mikor a király Budapesten van. Az egybehívásra oly indokolással kéri az elnököt, hogy a parlamenti bizottság jelentése sürgős tárgyalást tesz szükségessé.

Szabadkai iparosok Szegeden

A szegedi kereskedelmi és iparkamarától, a szabadkai ipartestület és az ipartestületi hitelszövetkezet elnökségeihez a következő átirat érkezett:

Mellékelten küldjük a kerületi munkakiállítás katalógusát, mely a 13-ik oldalán az augusztus 19. és 20-án Szegeden tartandó kerületi iparosgyűlés végleges tárgysorozatát is tartalmazza. Kérjük, szíveskednék ennek tartalmát remélhetőleg egy csoportban ideérkező ottani érdeklődőkkel megismertetni.

Kérjük e mellett a t. Elnökséget, szíveskednék a csoportosan kirándulók ideérkezé-
tének idejéről értesítést küldeni, hogy a fogadó bizottságnak alkalma legyen kellő intézkedéseket tenni.

Az eredeti programmon csupán azon változás történt, hogy a 19-én történő gyűlekezés, valamint a 20-iki iparosgyűlés nem a kamarában, hanem a városi széképület nagy gyűléstermében történik, sőt amennyiben nagyobb társaságok a 19-én délelőtti, vagy a reggeli vonatokkal is jönnek, ezek a kiállítás és az ipartelep, valamint a szövetkezetek megtekintését délelőtt is megkezdhetik, mivel az ezen alkalomra alakult fogadó bizottság tagjai a kalauzolás tekintetében egész napon át rendelkezésére állanak a vidékieknek.

Az idő rövidség miatt a megkeresett elnökségek a kerületi iparosgyűlés programját lapunk útján közlik a holnapután (szerdán, augusztus 19.) a Szabadkáról a hajnali vonattal átránduló csoporttal, még pedig azal az értesítéssel, hogy a kerületi gyűlésen az ipartestületek, ipartársulatok, szövetkezetek és egyéb ipari szervezetek kiküldöttein kívül résztvehet minden, kerületbeli önálló iparos. A kerületi gyűlés végleges programja a következő:

Első nap. 1903. augusztus 19-én szerdán. I. d. u. 1 órákor gyűlekezés a városi székház gyűléstermében. II. d. u. 1,2 órákor szegedi tanoncz- és segédmunka kiállítás megtekintése. III. d. u. 3 órákor több szegedi ipartelep megtekintése (Rainer-féle asztalosgyár, hordógyár, a szegedi fa- és fémipari szakiskola munka gépei, szakelőadásokkal kapcsolatosan stb.) valamint szakonkint a szegedi bőripari, nyersanyag beszerző-szövetkezetek tanulmányozása és több szegedi gyártelep megtekintése. IV. Este 8 órakora kijelölendő helyeken találkoznak a gyűlés tagjai vacsoránál.

Második nap. Augusztus 20-án Szt.-István napján (csütörtökön) V. d. e. 8 órákor kerületi iparosgyűlés, melynek tárgysorozata a következő: 1. Megalakulás elnöki megnyitó. 2. A kézműipar helyzete és érdekei. (Javaslatok az önálló vámterület, az ipartörvény revízió, a vásárügy, a betegsegélyző ügy, a fegyencz-ipar, szakoktatásügy, és a kisiparosok gyűlésein már többször kifejezett más

kívánságok megsűrgtetése érdekében) Előadó: Kulinyi Zsigmond, kamarai titkár. 3. Ipari szövetkezetek nagyobbarányu szervezése. Előadó: Dr. Horváth János az Országos Központi Hitelszövetkezet iparosztályának főnöke. 4. Előadások az iparfejlesztés gyakorlati feltételeiről. Tartja Szigyártó Albert ipari szakiskolai tanár. 5. A kerületi iparos nyugdíjintézet ügyének tárgyalása. Előadók Borsó János, a szegedi ipartestület jegyzője és Szakáll József kamarai beltag. 6. A testületek és egyéb ipari szervezetek részéről beérkező indítványok tárgyalása melyek a kamarához legkésőbb 5 nappal a gyűlés előtt beérkeznek. A gyűlés d. e. 3/4 12 órákor berekesztetik és az esetleg le nem tárgyalt pontok a Zentán folytatandó gyűlés napirendjére tüzetnek ki, de az indítványok tárgyalása minden-
esetre a zentai gyűlésre marad. VI. d. u. 2. órákor a közös ebédről indulás Zentára, valószínűleg külön vonaton, vagy hajón. VII. A megérkezés után a kiállítás megtekintése VIII. Ezután a kerületi iparosgyűlés folytatása IX. Esti 8 órákor közös vacsora.

A szabadkai ipartestület elnöksége értesítette a kamarát hogy a szabadkai csapatos kirándulásban résztvevők 19-én Szerdán, reggel érkeznek Szegedre s megkereste hogy az ottani fogadó bizottság tagjai kirándulóinkat a Szeged-Rókus-vasútállomáson várják el.

A zentai kiállítás megnyitása.

— Saját tudósítónktól. —

Zenta, augusztus 16.

Zenta város diszt öltött és a házakon a nemzeti színű lobogókat vígan lengeti a reggeli szellő. A reggeli vonatok minden irányból nagyszámban hozzák az idegeneket, akik a kiállítás megnyitási ünnepélyére jöttek.

A kiállítás színhelye a városi elemi iskola épülete, melyet a kiállítást rendező Zentai Gazdakör szépen kitataroztatott.

A gazdasági osztály 4 teremben van elhelyezve az ipari osztály 7 teremben. A női kézi munka 2 teremben van kiállítva.

Az udvaron két sátorban és a szabadban gazdasági gépek, fogatok, szivattyúk és egyéb gépek vannak kiállítva.

A házi ipari csoport egy udvari épületben látható a gazdakör által fentartott kosárfonó műhely, hol a munkások által előállított kosarak, szakajtók, gyékények, fonott székek, padok stb. czikkéket állítják elő.

A kiállítás minden tekintetben sikerültnek mondható s ebből az oroszlanrész Novoszel Jánost, a gazdakör titkárát illeti, aki az 1902. jul 20-án tartott ülésen elhatározott eszmét fáradságtalan buzgalommal kivitelbe hozta s mivel Zenta városa ezen kiállítás iránt ritka indolentiát tanusított, az egészet társadalmi uton létesítette a Zentai Gazdakör.

Részletes tudósításunk a következő:

Reggel 9 óra előtt már diszes közönség gyűlt össze a kiállítás udvarán s zajos éljenzéssel fogadták a pont 9 órákor érkező Latinovics Pál főispánt, aki Dr. Kovács Gyula keresked. miniszteri tanácsos, Kulinyi Zsigmond keresk. és iparkam. titkár, Keller Gyula háziipari tanfolyam felügyelő és számos előkelőség kíséretében érkezett, s az épület verandaszerűen elkészített folyosóján foglalt helyet.

A főispán aztán a programtól eltekintve, azonnal megnyitó beszédét tartotta meg:

Igen tisztelt közönség!

Minden, hazáját igazán szerető polgárnak

erkölcsi kötelessége a mezőgazdaság, ipar és kereskedelmet tőle telhetőleg felvirágoztatni! Különösen pedig akkor, midőn egy a mezőgazdaság terén a tengertüli tartományok óriási gazdasági versenye, mint a kis ipar és gyáripár terén a külföldi hatalmas gyáripari fejlődés következtében, nagy tényezővel kell megküzdünk. S ha czélt akarunk érni, itt kell alkalmaznunk Ő Felsége dicsőségesen uralkodó koronás királyunk jelszavát »Viribus unitis« egyesült erővel. Mert egy a mezőgazdaság, mint az ipar és kereskedelem oly tényező, melyeknek karöltve kell haladniok egyesült erővel egy czél elé, szép Hazánk felvirágozása a lakóssai anyagi jólétének előmozdítására!

De midőn ezen szép czélt elérni óhajtjuk okvetlen szükségünk van egy a mezőgazdaság, mint az ipar és kereskedelem terén a haladásra. Mert tisztelt közönség, ki nem halad, az elmarad. És hogy a haladást tanulmányozhassuk, szükségesek az időközönkénti kiállítások, a hol egy a gazdának, mint az iparos és kereskedőnek van alkalma bemutatni szorgalma gyümölcsét, de egyszersmind tanulmányozhatja mindenki fennebbi téren újabb vívmányainkat, és alkalmazhatja saját működési körén belül legjobb belátása szerint.

Tudjuk azt, hogy ilyen kiállítást szervezni rendkívül nehéz, száz és száz akadályal kell annak a rendező bizottságnak megküzdöni. Azért elismerés illeti azokat, kik ezen magasztos hazafiui feladatra vállalkoztak.

Midőn tehát örömmel fejezem ki a felett, hogy sikerült hosszas fáradozás után ezen kiállítást létrehozni, nem mulaszthatom el egyszersmind köszönetem kifejezni első sorban a földmivelésügyi és kereskedelmi Miniszter urak Ő Nagyméltóságaiaknak, kik e czélra nagyobb összeget adományoztak; továbbá a szegedi kereskedelmi és iparkamarának és a rendező bizottságnak, kik vállvetve iparkodtak fáradságot nem ismerő munkássággal a kiállítás sikerét biztosítani!

Ezek után a tisztelt közönséget szívélyesen üdvözölve, a kiállítást megnyitottnak jelentem ki!

A jelenlevők zajosan megéljeneztek a lelkes főispánt.

A kiállítási ünnepélyekről jövő számunkban fogunk részletesen beszámolni.

Ezen aktus után a főispán és kísérete megtekintette a kiállítást, melynek végeztével a városház dísztermébe vonultak, hol tartalmas beszéd kíséretében a város polgármestere átnyújtotta a főispánnak a diszpolgári oklevelet, melynek átvétele után a főispán meglehangu köszönetet mondott.

Délben háromszáz terítékű banket volt, melyen az első felköszöntőt Ő felségére a királyra a főispán, a miniszteri és az iparkamarai kiküldöttek Zenta város lelkes közönségét éltették, hogy ezen fontos actiót társadalmi uton létesíteni lehetővé tette. Voltak oly felköszöntők is, kik a városi hatóság indolentiója fölött mondtak itéletet, hogy oly szükkeblőn viselkedett a kiállítás kérdésével szemben.

Délután 5 órákor nagyon sikerült löverseny volt, melyet szintén nagyszámu közönség nézett végig.

Este 8 órákor a zentai dal- és zeneegyesület hangversenye következett a város közgyűlési termében, melyen Szabadkáról Gaál Ferencz és Pécsi Károly is résztvettek viharos tetszéseket aratva. Orbán Károly által irt és igazán sikerült alkalmi prolog előzte meg a hangversenyt. Gaál Ferencz és Pécsi Károly szólójátékain kívül a hangversenyt az

egyleti zenekar és énekkar által nagyon precíz és hatásosan előadott darabok töltötték ki.

H I R E K.

Szabadka, augusztus 17.

— **A király születésnapja.** Ó Felsége a király születésnapját, augusztus 18-át az idén is, mint mindig a szokott fényvel fogják megünnepelni városunkban. Az ünnepély inpozánsabbá tételéhez nagyban fog hozzájárulni azon körülmény, hogy az idén a rendesnél sokkal nagyobb számú katonaság időzik városunkban. Kora reggel már a 23-sok zenekara ébresztővel fogja bejárni a város főbb utcáit, 9 órakor pedig tábori mise lesz a zombori-nt végén levő térségen, a mise zenei részét szintén a katonazenekar fogja előadni. A város összes templomaiban is istentiszteleteket fognak tartani, a melyek közül a Szt. Teréz templomban délelőtt 10 órakor tartandó misén a városi és a többi polgári hatóságok is testületileg fognak megjelenni.

— **Az új városi tanácsos.** Mint biztos forrásból értesülünk, *Schmausz* Endre főispán az üresedésben levő tanácsnoki állásra a mai napon dr. *Joó* Aurél helybeli ügyvédet helyettesítette. Meg vagyunk győződve arról, hogy a tanács dr. *Joó* Aurélban, kiváló képzettségű agilis új erőt nyer.

— **Nem lesz új indóház.** Ma érkezett le a városi tanácshoz *Láng* Lajos kereskedelemügyi miniszternek leirata, melyben ismételten teljesíthetetlennek nevezi jogos kívánásunkat: a vasuti indóház újjáépítését. Azt írja a Kegyelmes ur, hogy a szabadkai indóházat nemcsak hogy fel nem építheti hamarosan, de az építési költségek előirányzatát sem veheti fel még a legközelebbi évek költségvetésébe sem, mert a rendelkezésére bocsátható hitelek a közel jövőben is sürgős szükségletek kielégítésére lesznek fordítandók, melyek közé a szabadkai indóház nem tartozik, minthogy az 1892-ben eszközölt földszintes kibővítésekkel az indóház és pályaudvar nemcsak a mostani, de a közel jövő minden várható forgalmának is nagyon megfelel. Kár, hogy a kegyelmes ur még nem utazott Szabadkán kezesztül és nem tapasztalta, hogy az előcsarnokból, folyósókról, váró és éttermekből, de még a korláttal ellátott fedett perronról is kiszorult közönség nap-nap után milyen életveszélynek van kitéve a pályaudvar posta előtti részén. Nagyon rossz szolgálatot tett tehát a közérdeknek, a közbiztonságnak az, aki adataival és felvilágosító jelentésével a kereskedelemügyi miniszter ur ilyenén elhatározására szolgáltatta az indokot.

— **A földmives iskola záróvizsgálója.** Szép számú érdeklődő közönség jelenlétében az idén is szépsikerrel vizsgáztak le a palicsi földmives iskola növendékei a szombaton megtartott záróvizsgálójukon. Ugy az elméleti valamint a gazdasági szak ismereteikért általános elismerésben részesültek a jelen voltak részéről a kik közt dr. *Biró* Károly polgármester és *Magyar* Kázmér tanfelügyelő, miniszteri kiküldöttön kívül ott láttuk *Regényi* Lajos gazdasági előadót, *Vermes* Bélát, *Szalay* Mátyás főkapitányt s még számosakat.

— **A katonai zenekar — és a Hymnus.** Zomborból írják lapunknak: Tegnap este a városi parkban a 23. gy.-ezr. zenekara hangverseny adott. Kevés híjjával Zombor egész intelligenciája ott volt. A zenekar programján a többi közt a Hymnus is előfordult. A közön-

ség a Hymnus hallatára frenetikus tapéviharban tört ki, — majd pedig kalapot levéve orkányszerű éljenzést kezdett, [mely szünet nélkül tartott míg csak a zenekar a Hymnusot játszotta. A város közönségét kellemesen lepte meg a cs. és kir. hadsereg zenekarának gyengéd figyelme, — viszont a polgárság is tüntetett nemosak a Hymnusnak — de az ezred összes tiszt karának is szólt az éljenzés, kik nagy számmal rándultak le Szabadkáról a hadkiegészítő parancsnokság székhelyére Zomborba, hol egész este tüntető szíves fogadtatásban részesültek és ünnepelve lettek. Egyébként a zenekar tüntetőleg magyar zenedarabokat játszott.

— **Kiss Ernő szobra.** Nagy-Becskerek város törvényhatósága megkereste a városi tanácsunkat az iránt, hogy a város nagynevű szülöttének, *Kiss* Ernő 48/49-iki honvédtábornoknak szobrot akar emelni és annak előállítás költségeihez kéri városunk anyagi hozzájárulását.

— **A közjegyzői kamara gyűléso.** A szegedi közjegyzői kamara választmánya a napokban *Szentes* Vidor makói kir. közjegyzői kamarai elnök vezetése alatt Szegeden ülést tartott. A kamarai gyűlésen a Széll Ákos halálával megüresedett közjegyzői állásra ejtették meg a jelölést. Az üresedésben levő kir. közjegyzői állásra kiirt pályázat tudvalevőleg még július hó 30-án lejárt. Ötvenhatan pályáztak a szegedi közjegyzőségre, és pedig három országos képviselő, 26 kir. közjegyző, 14 kir. közjegyzőhelyettes, 8 ügyvéd, egy kincstári kir. ügyész, két kir. ügyész és két kir. törvényszéki bíró. A szegedi közjegyzői kamara gyűlésében a pályázók közül hármat jelölt és a gyűlésről jegyzőkönyvet vesz föl, amelyet fölterjeszt az igazságügyi miniszterhez, aki még e hónapban kinevezi a szegedi új közjegyzőt.

— **Kereskedők érdeke.** Kelly és társa hamburgi cég megkereste városunk hatóságát, hogy a helybeli kereskedők névjegyzékét a kik kereskedelmi árucikkkel kivitelével vagy behozatalával is foglalkoznak, a cégnek beküldenek egy világraszóló címjegyzék céljára, amelyet nevezett cég fog kiadni. A polgármester e végből az adatok összeállítását végezt a szegedi kereskedelmi és iparkamarát megkereste. Ajánlatos lenne, ha kereskedőink saját érdekükben maguk jelentenek be e végből a polgármesteri hivatalnál a külfölddel való összeköttetésüket.

— **Jandek Mátyás volt városi főlevéltárnok fegyelmi ügye.** Ismeretes az a fegyelmi ügy, melyből kifolyólag *Jandek* Mátyás főlevéltárnok állását volt kénytelen elhagyni. *Jandek* ártatlansága tudatában és legutóbb szótöbbséggel adópénztárnokká történt megválasztása mint rehabilitása által buzdítva ezen régi fegyelmi ügyének újból tárgyalás alá vételét kérte a belügyminiszternél. Minthogy azonban erre a miniszter az iratokban semmi újabb indokot nem talált, *Jandek* ebbeli kérelmével elutasította.

— **Szabadságelt tanácsnok.** Dr. *Bóbits* József kultur tanácsnok 8 napi szabadságra elutazott és szombaton fogja hivatalát újból átvenni.

— **Térzene Pallosón.** A 23-ik gy.-ezred zenekara kedden és pénteken térzenét ad Palloson. Kezdeté délután 5 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a térzene szerdára halasztatik.

— **A földmives iskola vendégei.** Széchenyi Tamás a bács-kulai járás főszolgabírája átiratilag bejelentette *Biró* Károly polgármesternek, hogy f. hó 21-én délelőtt 8 óra 34 perckor egy 127 főből álló társaság érkezik

Szabadkára, a palicsi földmives iskola megtekintése végett. Kéri tehát a polgármestert, hogy ez időre kellő számú palicsi villanyos kocsi álljon rendelkezésre és mivel a kiránduló társaság tagjai valamennyien kiszagdzák, mérsékelt viteldij állapíttassék meg.

— **A vasutlak kérelme.** Az államvasutak alkalmazottai arra kéri a polgármestert, hogy az évente megtartani szokott Erzsébet emlékünnepelely ünnepi miséje ezentul 9 órakor kezdődjék, mert az ezelőtt szokásban volt 10 órai kezdet mellett az Erzsébet szobornál folytatása az ünnepélynek rendszerint a délutáni órákig elhúzódott.

— **A város erdőterületei.** Bund Károly erdőszeti felügyelő Szabadkán időzött és Kallivoda főerdész társaságában megtekintette a város erdőterületeit. Szemléje végeztével dicsőrelely emlékezett meg a város elismerésreméltó munkájáról, hogy egy év alatt 300 holdnyi területet erdősitett be, a mi a viszonyok között nagy eredmény.

— **Utbiztos helyettesítése.** *Biró* Károly polgármester a beteg *Berovits* utbiztos teendőinek ellátásával további intézkedésig *Fülp* Sándor cs. és kir. huszárőrmestert bizta meg 3 korona napidij mellett.

— **Gyilkosság.** Tegnap folyó hó 15-én éjjel *Liscsevits* Ferenczet Csantavéren, midőn éjjel boros állapotban hazafelé ment régi ellenfele, *Hanák* Albert, kivel az nap délután is összetűzött a korosmában, egy ággal, mit a közelben levő fárol hasított, összeverte. Fejét 7 helyen betörte. *Liscsevits* ezután eszméletlenül feküdt a vértől teljesen elborítva. Így találták őt meg a közellakók. A tettest azonban nem látták, az elmenekült, de másnap önként jelentkezett a rendőrségnél miután áldozata vasárnap délután 3 órakor kiszorvedett. Az agyonvert szegény napszámos a legnagyobb nyomorban hagyta felesége és 4 apró gyermekből álló családját.

— **A közbiztonsági bőszerítő.** Megirtuk, hogy a közbiztonsági bőszerítő elrendelt bőszerítő helyiséget — a tanács újabb árlejtés mellőzésével a póttájanlatot tett, *Deutsch* Hermann szabadkai cégnek adta bérbe évi 600 korona bórért 10 évi időtartamra. A másik árverező — *Kienast* és *Bauerlein* budapesti cég — erről a lapokból értesülvén, ma a tanács intézkedése ellen tiltakozó előterjesztést tett melyben 600 korona kiáltási ár mellett újabb árlejtés kitűzését kéri.

— **Elbocsátott iskolaszolga.** *Rómics* Simon napidijas iskolaszolgát a polgármester a felügyelő igazgató jelentése alapján a szolgálatból elbocsátotta, mert nem csak, hogy hanyagul teljesítette kötelességét, hanem aratási munkát vállalt anélkül, hogy bejelentette volna és mikor beidéztek, a vétiv azal érkezett vissza, hogy hosszabb időre eltávozott.

— **Osód.** A szabadkai kir. törvényszék *Bátori* Jenő helybeli gépkereskedő ellen saját kérelmére elrendelte a csődöt. Csődbiztosul dr. *Hajnal* József törvényszéki albiró, tömeggondnokul dr. *Csillag* Károly ügyvéd, helyettesül dr. *Pleszkovits* Lukács ügyvéd lettek kinevezve. A bejelentések határideje f. évi október hó 1-je.

— **Hirtelen halál.** *Sefcsics* János 74 éves szegényházi ápoló tegnap délután 5 óra tájban a szegényházban összeesett és azonnal meghalt. A halál okát a holnap délelőtti boncolás fogja megállapítani.

— **Ártézi kut az Arany János téren.** *Mamuzsich* Pál és társai kérvényt nyújtottak be tegnap a városi tanácshoz, a mely-

ben az Arany János térre egy új ártézi kutatását kérelmezik.

— **Megőrfült szobaleány.** Szombaton éjjel a mentők beszállítottak egy gyanús viselkedésű szobaleányt a kórház megfigyelő osztályára. Góli Verona a neve a megfigyelés alatt álló leánynak s miként szolgálatadói mondják, már két nappal megelőzőleg feltűnt zavaros és összefüggéstelen beszédével.

— **A Hajnal-utczaiak kérelme.** Kuluncsits Gergely és társai VI. kör lakosok a Hajnal-utczában egy gázlámpa felállítását kérelmezték. A mérnöki hivatal az új gázlámpa felállítását fölöslegesnek tartotta, de a főkapitány a közbiztonság érdekében ezt szükségesnek tartja.

— **Lopás a piacon.** Gombás Imre cipészsegédétől ma reggel a piacon, mialatt dinnyét vásárolt, ismeretlen tettes egy anker-remontoir ezüst órát ellopott.

Villamos szerencsétlenség a Zombori-úton.

Szombaton este 10 óra tájban nagy villamos szerencsétlenség híre járta be a várost. A Zombori-ut felől lélekszakadva rohantak az emberek orvosokért és a mentőkhöz azzal, hogy a Zombori-úton levő Riger féle sűrűzet előtt elütött a villamos egy bérkocsit, és a carambolnak két halottja van, a kik ott fekszenek az utca kövezetén.

A késő esti órák daczára néhány perc alatt sok száz főből álló tömeg csoportosult a baleset színhelyére, a környékbeli lakosok pedig siettek a mentés kéznél levő eszközeivel a szerencsétlenül jártakhoz.

A baleset részletei a következők:

Egy Csikeriáról érkező vadásztársaság jött az 52-es számú bérkocsin haza s amint a kocsi a Vörösmarty-utczából a Zombori-utchoz ért, a villamos megállóhelytől alig 15–20 lépésnyi távolságban, összeütközött a villamos kocsival, úgy, hogy a villamos kocsi ütése a kocsi előrészét érte, minek folytán a rúd eltört, a lovak a ruddal együtt elváltak a kocsitól minden baj nélkül, a kocsi azonban felborult.

A bérkocsi utasai közül Dornstädter állatorvos idejekorán leugrott a kocsiról és így megmenekült a veszedelemből, a másik benülő Hubay Dezső városi adótiszt azonban a kocsi alá került, de oly szerencsésen, hogy egy jelentéktelenebb horzsoláson kívül egyéb baja nem esett.

Annál rosszabbul jártak azonban Honkó István városi könyvnyomdász és Ivanics János a bérkocsi tulajdonosa, a kik a bakon ülven, a hol a villamos kocsi ütése érte a bérkocsit, oly erővel zuhantak az utca kövezetére, hogy mindketten, bár nem halálos, mint az első pillanatban híre kelt, de azért igen súlyos sérüléseket szenvedtek. Honkónak a lába törött, Ivanicsnak pedig a kulcsosontja, továbbá mindkettőjük fején is komoly zúzott sebek vannak.

Elsőnek dr. Klein Adolf kórházi orvos érkezett a baleset színhelyére, a ki megnézte a sebesülteket és már a következő percekben ott voltak a mentők is, a kik ellátták őket a szükséges kötésekkel és mindkettőjüket kiszállították a Mária-Valeria kórházba.

Hogy a komoly balesetekért kit terhel a felelősség az mindeddig határozottan meg nem állapítható és a most folyó szigorú vizsgálat van hivatva annak felderítésére.

Gabonaüzsdé.

Budapesti gabonaüzsdé.

Bő és sürgős kínálat mellett elkelt 50.000 métermázsa buza néhány fillérrel olcsóbb áron.

A többi gabonanemű árfolyama változatlan maradt.

Fölmondott 1000 métermázsa tengeri e hónap 22-én leendő átvételére.

A határidő-üzlet magasabb amerikai jegyzésekre szilárd irányzattal nyílt meg, később azonban realizásokra és olcsóbb kőszáruira az árfolyamok gyengültek és az összes termények 4–5 fillérrel olcsóbban zárultak.

	Kezdeti	Változás
Buza májusra	—	—
Buza okt.-re	738	734–733
Buza apr. 1904	763	762–760
Rozs		
Rozs okt.-re	620	617–616
Rozs		
Zab májusra	—	—
Zab		
Zab okt.-re	536	537–538
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	615	617–615
Tengeri aug.-ra	615	617–615
Tengeri májusra	508	507–506
Repce aug.-ra	10-90	10-90–11-05
Repce		

Helyi gabona árak.

Mérsékelt kínálattal szemben hasonló véltelkedv nyilvánult és forgalomba került 1000 mtm. buza 7.10 koronás árban kelt el.

Zab élénken lett keresve és gyenge kínálat mellett elkelt 800 mtm. 4.80–85 koronás árban.

Tengeri gyengén lett kínálva és élénk kereslet mellett prima minőségűt 6.40 koronás árban vásárolták.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

8023/1903. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Schön Antal és Géza bej. bajai cég végrehajtonak Gubics György végrehajtást szenvedő elleni 700 kor. tőke és járulékaik iránti vajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék, a szabadkai kir. jbiróság területén levő Szabadka városában fekvő, a szabadkai 7898. sz. betétben A I. 1–2 r. sz. a. felvett 2618/1 és 2618/2 hrsz. III. körű 650 ö. i. sz. lakház és udvar telkekre özv. Olyur Lázárné Miklósvári Julia Dúlics Sztaniszló s neje Olyur Krisztina lakási szolgálmi jogával terhelt — Krnyaiszki Glógyin Máté jelz. hitelező kérelme folytán az újabb árverést Dulics Sztaniszló és neje Olyur Krisztina árverési vevők kárára és veszélyére 1440 kor. kikiáltási árban elrendelte és a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi augusztus hó 31-ik napján d. e. 10 órakor ezen kir. törvényszék mint tkvi. hatóság árverési irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 144 kor, 40 fill. készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t. czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről

kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadka, 1903. évi július hó 25-én.

Dr. Fábrián,

kir. tszéki albiró.

932/1903. szám v. h.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróság 1903. évi V. 1084/1 számú végzése következtében a „Szabadkai ipartestületi hitelszövetkezet” javára Modes Vilmos ellen 380 kor. s jár. erejéig 1903. évi július hó 2-án fogánatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 2255 kor. becsült varrógépek, kerékpár, üzleti berendezés és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szabadkai kir. jbiróság 1903. V.1084/2 sz. végzése folytán 380 kor. tőkekövetelés, ennek 1903. évi május hó 31 napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 76 kor. 59 fill. bíróság már megállapított költségei erejéig Szabadkán 8. kör ifj. Vojnits Sándor palota leendő eszközlésére 1903. aug. hó 25-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Szabadkán, 1903. évi aug. hó 10-ik napján.

Vlgh Aladár,

kir. bírósági végrehajtó.

6127/1903. tkv.

Árverés hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a szabadkai általános takarékpénztár részvtárs végrehajtonak Kopunovics Legetin Péter végrehajtást szenvedett elleni 12005 10 és 132 kor. — f. tőke és járulékaik iránti vajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék, a szabadkai kir. jbiróság területén levő Szabadka város külterületén fekvő a szabadkai 14173 sz. betétben A I 263 62. hrsz. alatt felvett s Kopunovics Legetin Péter nevében álló 3. h. 423 □ öl területű napnyugati szántóföldre az árverést 2080 kor. — f. ben megállapított kikiáltási árban elrendelte és a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi szeptember hó 2. napján d. e. 9 órakor ezen kir. törvényszék mint tkvi. hatóság árverési irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 208 koronát készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán 1903. évi június hó 4-én.

Dr. Fábrián kir. tszéki albiró.